శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ సప్తమస్కంధే చతుర్దశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ సప్తమస్కంధే చతుర్దశోఽధ్యాయః ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ
గృహస్థ ఏతాం పదవీం విధినా యేన చాంజసా ।
యాతి దేవఋషే బ్రూహి మాదృశో గృహమూఢధీః ॥ **1** ॥

నారద ఉవాచ
గృహేష్వవస్థితో రాజన్క్రియాః కుర్వన్గృహోచితాః ।
వాసుదేవార్పణం సాక్షాదుపాసీత మహామునీన్ ॥ **2** ॥

శృణ్వన్భగవతోఽభీక్ష్ణమవతారకథామృతం ।
శ్రద్దధానో యథాకాలముపశాంతజనావృతః ॥ **3** ॥

సత్సంగాచ్ఛనకైః సంగమాత్మజాయాత్మజాదిషు ।
విముచ్యేన్ముచ్యమానేషు స్వయం స్వప్నవదుత్థితః ॥ **4** ॥

యావదర్థముపాసీనో దేహే గేహే చ పండితః ।
విరక్తో రక్తవత్ తత్ర నృలోకే నరతాం న్యసేత్ ॥ **5** ॥

జ్ఞాతయః పితరౌ పుత్రా భ్రాతరః సుహృదోఽపరే ।
యద్ వదంతి యదిచ్ఛంతి చానుమోదేత నిర్మమః ॥ **6** ॥

దివ్యం భౌమం చాంతరీక్షం విత్తమచ్యుతనిర్మితం ।
తత్ సర్వముపభుంజాన ఏతత్ కుర్యాత్ స్వతో బుధః ॥ **7** ॥

యావద్ భ్రియేత జఠరం తావత్ స్వత్వం హి దేహినాం ।
అధికం యోఽభిమన్యేత స స్తేనో దండమర్హతి ॥ **8** ॥

మృగోష్ట్రఖరమర్కాఖుసరీసృష్ఠగమక్షికాః ।
ఆత్మనః పుత్రవత్ పశ్యేత్తైరేషామంతరం కియత్ ॥ **9** ॥

త్రివర్గం నాతికృచ్ఛ్రేణ భజేత గృహమేధ్యపి ।
యథాదేశం యథాకాలం యావద్దైవోపపాదితం ॥ **10** ॥

ఆశ్వాఘాంతేఽవసాయిభ్యః కామాన్సంవిభజేద్ యథా ।
అప్యేకామాత్మనో దారాం నృణాం స్వత్వగ్రహో యతః ॥ **11** ॥

జహ్యాద్ యదర్థే స్వప్రాణాన్హన్యాద్ వా పితరం గురుం ।
తస్యాం స్వత్వం స్త్రియాం జహ్యాద్ యస్తేన హ్యజితో జితః ॥ **12** ॥

కృమివిడ్భస్మనిష్ఠాంతం క్వేదం తుచ్ఛం కలేవరం ।
క్వ తదీయరతిర్భార్యా క్వాయమాత్మా నభశ్చదిః ॥ **13** ॥

సిద్ధైర్యజ్ఞావశిష్టార్థైః కల్పయేద్ వృత్తిమాత్మనః ।
శేషే స్వత్వం త్యజన్ప్రాజ్ఞః పదవీం మహతామియాత్ ॥ **14** ॥

దేవానృషీన్ నృభూతాని పితౄనాత్మానమన్వహం ।
స్వవృత్త్యాగతవిత్తేన యజేత పురుషం పృథక్ ॥ **15** ॥

యర్హ్యాత్మనోఽధికారాద్యాః సర్వాః స్యుర్యజ్ఞసంపదః ।
వైతానికేన విధినా అగ్నిహోత్రాదినా యజేత్ ॥ **16** ॥

న హ్యగ్నిముఖతోఽయం వై భగవాన్సర్వయజ్ఞభుక్ ।
ఇజ్యేత హవిషా రాజన్యథా విప్రముఖే హుతైః ॥ **17** ॥

తస్మాద్ బ్రాహ్మణదేవేషు మర్త్యాదిషు యథార్హతః ।
తైస్తైః కామైర్యజస్వైనం క్షేత్రజ్ఞం బ్రాహ్మణానను ॥ **18** ॥

కుర్యాదాపరపక్షీయం మాసి ప్రౌష్ఠపదే ద్విజః ।
శ్రాద్ధం పిత్రోర్యథావిత్తం తద్బంధూనాం చ విత్తవాన్ ॥ **19** ॥

అయనే విషువే కుర్యాద్ వ్యతీపాతే దినక్షయే ।
చంద్రాదిత్యోపరాగే చ ద్వాదశీశ్రవణేషు చ ॥ **20** ॥

తృతీయాయాం శుక్లపక్షే నవమ్యామథ కార్తికే ।
చతసృష్వప్యష్టకాసు హేమంతే శిశిరే తథా ॥ **21** ॥

మాఘే చ సితసప్తమ్యాం మఘారాకాసమాగమే ।
రాకయా చానుమత్యా వా మాసర్క్షాణి యుతాన్యపి ॥ **22** ॥

ద్వాదశ్యామనురాధా స్యాచ్ఛ్రవణస్తిస్ర ఉత్తరాః ।
తిసృష్వేకాదశీ వాఽఽసు జన్మర్క్షశ్రోణయోగయుక్ ॥ **23** ॥

త ఏతే శ్రేయసః కాలా నృణాం శ్రేయోవివర్ధనాః ।
కుర్యాత్ సర్వాత్మనైతేషు శ్రేయోఽమోఘం తదాయుషః ॥ **24** ॥

ఏషు స్నానం జపో హోమో వ్రతం దేవద్విజార్చనం ।
పితృదేవనృభూతేభ్యో యద్ దత్తం తద్ధ్యనశ్వరం ॥ **25** ॥

సంస్కారకాలో జాయాయా అపత్యస్యాత్మనస్తథా ।
ప్రేతసంస్థా మృతాహశ్చ కర్మణ్యభ్యుదయే నృప ॥ **26** ॥

అథ దేశాన్ప్రవక్ష్యామి ధర్మాదిశ్రేయ ఆవహన్ ।
స వై పుణ్యతమో దేశః సత్పాత్రం యత్ర లభ్యతే ॥ **27** ॥

బింబం భగవతో యత్ర సర్వమేతచ్చరాచరం ।
యత్ర హ బ్రాహ్మణకులం తపోవిద్యాదయాన్వితం ॥ **28** ॥

యత్ర యత్ర హరేరర్చా స దేశః శ్రేయసాం పదం ।
యత్ర గంగాదయో నద్యః పురాణేషు చ విశ్రుతాః ॥ **29** ॥

సరాంసి పుష్కరాదీని క్షేత్రాణ్యర్హాశ్రితాన్యుత ।
కురుక్షేత్రం గయశిరః ప్రయాగః పులహాశ్రమః ॥ **30** ॥

నైమిషం ఫాల్గునం సేతుః ప్రభాసోఽథ కుశస్థలీ ।
వారాణసీ మధుపురీ పంపా బిందుసరస్తథా ॥ **31** ॥

నారాయణాశ్రమో నందా సీతారామాశ్రమాదయః ।
సర్వే కులాచలా రాజన్మహేంద్రమలయాదయః ॥ **32** ॥

ఏతే పుణ్యతమా దేశా హరేరర్చాశ్రితాశ్చ యే ।
ఏతాందేశాన్ నిషేవేత శ్రేయస్కామో హ్యభీక్ష్ణశః ।
ధర్మో హ్యత్రేహితః పుంసాం సహస్రాధిఫలోదయః ॥ **33** ॥

పాత్రం త్వత్ర నిరుక్తం వై కవిభిః పాత్రవిత్తమైః ।
హరిరేవైక ఉర్వీశ యన్మయం వై చరాచరం ॥ **34** ॥

దేవర్ష్యర్హత్సు వై సత్సు తత్ర బ్రహ్మాత్మజాదిషు ।
రాజన్యదగ్రపూజాయాం మతః పాత్రతయాచ్యుతః ॥ **35** ॥

జీవరాశిభిరాకీర్ణ ఆండకోశాంఘ్రిపో మహాన్ ।
తన్మూలత్వాదచ్యుతేజ్యా సర్వజీవాత్మతర్పణం ॥ **36** ॥

పురాణ్యనేన సృష్టాని నృతిర్యగృషిదేవతాః ।
శేతే జీవేన రూపేణ పురేషు పురుషో హ్యసౌ ॥ **37** ॥

తేష్వేషు భగవాన్ రాజంస్తారతమ్యేన వర్తతే ।
తస్మాత్ పాత్రం హి పురుషో యావానాత్మా యథేయతే ॥ **38** ॥

దృష్ట్వా తేషాం మిథో నృణామవజ్ఞానాత్మతాం నృప ।
త్రేతాదిషు హరేరర్చా క్రియాయై కవిభిః కృతా ॥ **39** ॥

తతోఽర్చాయాం హరిం కేచిత్ సంశ్రద్ధాయ సపర్యయా ।
ఉపాసత ఉపాస్తాపి నార్థదా పురుషద్విషాం ॥ **40** ॥

పురుషేష్వపి రాజేంద్ర సుపాత్రం బ్రాహ్మణం విదుః ।
తపసా విద్యయా తుష్ట్యా ధత్తే వేదం హరేస్తనుం ॥ **41** ॥

నన్వస్య బ్రాహ్మణా రాజన్కృష్ణస్య జగదాత్మనః ।
పునంతః పాదరజసా త్రిలోకీం దైవతం మహత్ ॥ **42** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
సప్తమస్కంధే సదాచారనిర్ణయో నామ చతుర్దశోఽధ్యాయః ॥